

Innhold

Redaktørens forord	11
KAPITTEL 1	
Oppløsningen av det estetiske	13
<i>Ståle Finke og Mattias Solli</i>	
Avgrensingen av det estetiske	13
Modernismen og dens ettertid: estetisk utvidelse eller oppløsning?	20
En åpen horisont	23
Oppløsning eller oppfrysning?	25
Referanser	27
KAPITTEL 2	
Mot oppløsningen av den estetiske smaken.	
Kant, reflekterende dømmekraft og den figurative kroppen	29
<i>Ståle Finke</i>	
Introduksjon	29
Estetikkenes løsrivelse: det interesseløse velbehag	31
Smaksgjenstandens intersubjektivitet	33
Hensiktsmessighet og fritt spill	34
Felles sans og eksemplarisk gyldighet	38
Den reflekterende dømmekraftens allmennhet og den estetiske ikke-forskjell	40
Kunst, medium og estetisk signifikans	45
Det skjønnes ideal, den figurative kroppen, menneskets sårbarhet og moral	51
Referanser	54

KAPITTEL 3

Det sublime: estetikkens grense 57

Brit Strandhagen

Introduksjon 57

Estetikkens grense 58

Hva er det sublime? 59

Mot et mørkere sublime 60

Dynamisk ambivalens 61

Matematisk og dynamisk sublim 63

Den sublime erfaringen 64

Natur, kunst, teknologi 65

Natur i kunst: kunstverk med natur som sentralt element 67

Sublim grenseerfaring – hva kan vi håpe på? 70

Referanser 72

KAPITTEL 4

En navlestreng av gull.

Greenberg og den gjenstridige modernismefortellingen 73

Marit Paasche

Introduksjon 73

Avantgarden og Laokoon 74

Avantgarde kontra avantgardisme 79

Maleriets frigjøring 80

Den mannlige mesteren 82

Et nytt sentrum 83

MoMA: En kunsthistorie for fremtiden? 85

En navlestreng av gull 90

Referanser 92

KAPITTEL 5

Stanley Cavell – mellom estetisk og filosofisk modernisme 95

Espen Dahl

Den modernistiske situasjonen 96

Estetisk modernisme 99

Filosofisk modernisme 103

Oppløsning av grenser?	105
Referanser	108

KAPITTEL 6

André Bazin og filmtilskuerens rolle	111
--	-----

Cato Wittusen

Introduksjon	111
Bazin og filmspråkets utvikling	113
Filmspråkets dialektiske utvikling	117
To eksempler: <i>The Magnificent Ambersons</i> (1942) og <i>Barn</i> (2019)	120
Personlig stil og mise-en-scène	122
La politique des auteurs og personkult	125
Tilskueren som aktiv medskaper	129
Referanser	131

KAPITTEL 7

Mot estetikkenes overvinnelse.

Heidegger og von Hantelmann	133
---------------------------------------	-----

Gustav Jørgen Pedersen

Von Hantelmann og vendingen mot opplevelsen	133
Vendingen mot opplevelsen	134
Heideggers destruksjon av estetikken	138
Heideggers kritikk <i>avant la lettre</i> av vendingen mot opplevelsen	144
Referanser	148

KAPITTEL 8

Tradisjon, individualitet og spontanitet.

Gadamer og jazz	151
---------------------------	-----

Mattias Solli

Jazz, hermeneutikk og lytting	151
Tekst og indre lytting	154
Jazz som språk	158
Proto-jazz	160

Jazztradisjonen som klingende lyttehorisonter	165
Referanser	169

KAPITTEL 9

Fra nakent dyr til motebevisst menneske med klær.

Nietzsche og påkledningen av kroppen som estetisk prosjekt	173
--	-----

Solveig Bøe

Introduksjon	173
Estetik, kritikk og selvkritikk	174
Fra nakent dyr til menneske	175
Desinteresse og klesforakt. Kant og Platon	177
Kropp, menneskelighet og klær	179
Moten og det moderne	182
Det apollinske og det dionysiske	185
Sett at sannheten er en kvinne?	186
Referanser	187

KAPITTEL 10

Selvbiografier som vitnesbyrd i Simone de Beauvoirs poetikk	189
---	-----

Lovisa Andén

En litterær undersøkelse av menneskets erfaring	193
Fra engasjert litteratur til selvbiografisk skriving	196
Memoarer som vitnesbyrd	199
Sannhet i selvbiografier	201
Avslutning	203
Referanser	204

KAPITTEL 11

Sartre, Merleau-Ponty og mening i maleriet	207
--	-----

Kaja Jenssen Rathe

Introduksjon	207
Sartres eksistensielle estetik: kunst som avsløring av verden	209
Merleau-Ponty: kunstnerisk mening som «koherent deformasjon» av sanseverdenen	214

Stillhetens språk	216
Å nærme seg maleriet som sansende kropp	220
Politiske konsekvenser	221
Referanser	225

KAPITTEL 12

Mot vulkanen.

Susan Sontag og romanens estetikk	227
---	-----

Kaja Schjerven Mollerin

En historisk roman	229
Sanselig erkjennelse	230
Som en Pygmalion	235
Kroppslige vaner	238
I denne verden	243
Referanser	244

KAPITTEL 13

Fiksjon, makt og begjær.

Ørstavik, Freud og Cixous	245
-------------------------------------	-----

Ingebjørg Seip

Pappas ord	247
Begjærets kultivering	250
Litteratur som maskulint begjær	252
Driftsøkonomi og fortellerstruktur	254
Å skrive et hus for det ekle i oss	261
Referanser	262

KAPITTEL 14

Når virkeligheten står på scenen.

Teigen, Winnicott og scenetekstens tredjehet	265
--	-----

Silje Harr Svare

Scenetekstens særtrekk	266
Teoretiske avgrensninger	266
Åpningsscenene i <i>Tiden uten bøker</i> : hukommelse og forhør	269

Avhengighet, isolasjon, taushet	273
Postdramatiske trekk ved sceneteksten: spredning	280
Leseren i scenetekstens tredjehet: gjenoppbygging og medansvar	283
Referanser	286
Om bidragsyterne	287
Stikkord	291